

ОТНОСНО БЕБЕТО

Явор Гърдев

Проект за Театър 199
по драматургичния опус
на Едуард Олби от 1998 година
“Пиесата за бебето”

“Пиесата за бебето” бива окачествявана като най-загадъчната творба на Едуард Олби до момента. Овъд Ламанша и зад Океана тази “пиеса - метафизически пъзел” беше определена като “озадачаваща и провокативна”, “емоционално завладяваща и необяснима”, “противоречива и брилянтна”. Ню Йорк Таймс я нарече “развеселяваща, порочна и опустошителна творба на емоционалния тероризъм”. Неизменно провалящите се опити да бъде осмислена, дефинирана и окачествена тази “неподдаваща се” пиеса, разбира се, изострят апетита на познавача и предричат на обиграния му нюх едно емоционално събитие от необикновен тип. Най-малкото защото Олби е доказан драматургически уникат и не съществува негова пиеса, в чиито недра да не е заредена емоционална бомба с огромен тротилов еквивалент.

Бомбата, която без съмнение е заложена в основите и на тази пиеса, тук е скрита в зоната на здрача, погребана е зад един целенасочено объркващ сюжет, отдалечена и химерична и все пак силно осезаема. Едуард Олби вече обитава територията на откровението, на пророческата визия. Той е отстранил от себе си (понеже вече са му излишни!) всичките патерици на приличната драматургия – сносен разказ, развитие на характерите и прочие дребнави подробности, за да говори направо от недрата на живота – изцяло през емоционалния си опит. Зад тази поредица от откази обаче се очертава силуета на големия майстор, който след перфектното овладяване на занаята си, се отказва изцяло от него, за да говори за най-важните неща, и даже не за да говори за тях, а да бъде в тях и оттам да свидетелства.

Емоционална и въздействаща, профетична и ужасяваща, тази пиеса (като всичко добро в изкуството) изпитва границите между въображаемия и реалния свят, изследва взаимодействията между съзнаваните и несъзнаваните мотивации и предизвиква осмелилите се да се захванат с нея да навлязат в собствените си емоционални зони до степен на откровение. А това са предизвикателства, които не могат да ме оставят равнодушен.